

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

Nr. DA – 60
din 30.11.2017

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013, analizând raportul de investigație pe cazul inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.05.2017, informațiile acumulate în cadrul investigației,

A CONSTATAT:

În rezultatul examinării notei executorului Nr. DA – 07/170 din 29.05.2017, precum și a materialelor acumulate, Plenul Consiliului Concurenței, la 30.05.2017 a emis Dispoziția de inițiere a investigației nr. 11 din 30.05.2017 cu privire la semnele încălcării art. 5 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către întreprinderile „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL, participante la licitația publică nr. 1067/15 din 20.01.2016, organizată și desfășurată de către Î.M. Regia „Autosalubritate”.

I. Părțile implicate

- 1. S.C. „Dominic” S.R.L.** – înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 07.04.1994, IDNO 1002600005565. Genuri de activitate – comerțul cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate; comerțul cu amănuntul al carburanților; comerțul cu amănuntul neefectuat prin magazine.
- 2. „Comerț – Gaz” S.R.L.** – înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 01.06.2004, IDNO 1004600040155. Genuri de activitate – comerțul cu amănuntul al carburanților; importul și/sau comercializarea cu ridicata și/sau amănuntul a benzinei, motorinei și/sau a gazului lichefiat la stațiile de alimentare; extracția petrolului brut și a gazelor naturale; servicii anexe extracției petrolului și gazelor naturale.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică

Potrivit art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piață relevantă este definită drept piață în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și

care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

Piața relevantă a produsului: piață a produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și prețului.

În sensul cazului investigat, se definește drept piața relevantă a produsului piața comercializării produselor petroliere gaz propan – butan, în cadrul licitației publice nr. 1067/15 din 20.01.2016 privind achiziționarea gazului propan – butan de către Î.M. Regia „Autosalubritate”.

Piața geografică relevantă: zonă în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

Ținând cont de prevederile art. 30, alin. (2), lit. d) a Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, când consumatorii se aprovizionează prin licitații ai căror ofertanți sunt întreprinderi situate pe teritoriul Republicii Moldova, piața geografică relevantă se consideră teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, luând act de faptul, că procedurile de achiziții publice obiectul cărora este achiziționarea gazului propan – butan sunt publice, respectiv, la acestea puteau participa toate întreprinderile din Republica Moldova ce operează pe piața respectivă, prin urmare se definește **pieța geografică** teritoriul Republicii Moldova.

Piața relevantă în sensul prezentei investigații o constituie piața comercializării gazului propan – butan în cadrul licitației publice nr. 1067/15 din 20.01.2016, organizată și desfășurată de către Î.M. Regia „Autosalubritate”.

Perioada supusă investigației este decembrie 2015 - ianuarie 2016.

III. Acte și fapte constatate

În rezultatul examinării materialelor ridicate de la subiecții supuși inspecției - „Comerț-gaz” și „Dominic” SRL din 15.02.2017, precum și a informațiilor acumulate în cadrul investigației și interviurilor desfășurate, s-au constatat următoarele:

Conform dării de seamă nr. 02-2/2016, la licitația respectivă au depus oferte de participare doi operatori economici - întreprinderea „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL. Astfel, în cadrul licitației nr. 1067/15 din 20.01.2016, pentru o tonă de gaz propan – butan întreprinderea „Dominic” SRL a oferit un preț de 11 300 lei, iar întreprinderea „Comerț – Gaz” SRL a oferit un preț de 11 200 lei. În rezultatul examinării, evaluării și comparării ofertelor, grupul de lucru pentru achiziții a desemnat câștigătoare oferta întreprinderii „Comerț – Gaz ” SRL.

Analiza ofertelor de participare propuse de către ambele întreprinderi au scos în evidență faptul că pe ofertele de participare la rubrica „**semnat**” erau semnături similare, însă directorii întreprinderilor sunt diferiți.

În rezultatul examinării informației cu privire la contribuabil din baza de date a serviciului fiscal s-a constatat, că doamna (...) exercită funcția de contabil-șef la ambele întreprinderi, iar adresa unde își desfășoară activitatea „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL este identică: mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru 22/5.

La 30.05.2017 în baza Ordinului Președintelui Consiliului Concurenței nr. 13, 14 din 30.05.2017 și a Delegației de inspecție nr. 18, 19 din 30.05.2017, s-a efectuat inspecția la

sediul întreprinderilor „Comerț – Gaz” SRL și „Dominic” SRL din mun. Chișinău bd. Grigore Vieru 22/5.

La sediul respectiv s-a constatat existența mai multor mape de lucru cu înscrisurile - „Comerț – Gaz” SRL și „Dominic” SRL. La fața locului se afla (...) contabilă – șef la „Comerț – Gaz” SRL și „Dominic” SRL și Verlan Fadei - administratorul întreprinderii „Comerț – Gaz” SRL.

În contextul discuțiilor purtate cu doamna (...), aceasta a relatat că duce evidența contabilă la ambele întreprinderi, iar referitor la participarea întreprinderilor la licitații publice, se ocupă domnul Verlan Fadei.

În acest sens, domnul Verlan Fadei a depus o explicație în care a relatat că activează în calitate de administrator la întreprinderea „Comerț – Gaz” SRL din iulie 2015. Totodată, acesta a declarat că întreprinderea „Comerț – Gaz” SRL procură gazul lichefiat de la întreprinderea „Dominic” SRL. Întreprinderea „Dominic” SRL importă gazul lichefiat din Rusia și Belarus de la întreprinderile BB Group Holding, Sonic Alliance LP.

Cu referire la participarea întreprinderilor „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL la licitația publică nr. 1067/15 din 20.01.2016, organizată și desfășurată de Î.M. Regia „Autosalubritate” Verlan Fadei a comunicat că la sfârșitul anului 2015 a primit pe poșta electronică de la ÎM Regia „Autosalubritate” invitație de participare la licitația publică nr. 1067/15. Tot prin poșta electronică a primit și caietul de sarcini. Poșta electronică la care au parvenit documentele aparține întreprinderii „Dominic” SRL.

Astfel, în calitate de administrator al întreprinderii „Comerț-Gaz” SRL, Verlan Fadei a declarat că a decis să participe la licitație, iar referitor la participarea întreprinderii „Dominic” SRL a decis domnul (...).

Verlan Fadei a menționat că întreprinderile „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL sunt întreprinderi independente. În acest sens, Verlan Fadei a declarat că deciziile privind activitatea întreprinderii „Comerț – Gaz” SRL sunt luate de el însuși.

Verlan Fadei a declarat că a îndeplinit de sine stătător oferta în variantă olografică și împreună cu toate actele solicitate le-a prezentat la licitație în plic sigilat și cu ștampila întreprinderii „Comerț –Gaz” SRL. Oferta de participare a „Dominic” SRL a fost întocmită de către Verlan Fadei, acesta fiind împuternicit de către (...) și pentru stabilirea prețului la licitația nr. 1067/15 din 20.01.2016. Ofertele întreprinderilor „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL au fost depuse simultan de către Verlan Fadei la autoritatea contractantă în plicuri sigilate și ștampilate. Potrivit declarațiilor depuse de către acesta, în momentul când pachetele de documente pentru licitație au fost depuse la autoritatea contractantă careva obiecții nu au fost înaintate de către reprezentanții acesteia.

Potrivit lui Verlan Fadei, aproximativ peste 3 zile după ce a avut loc licitația nr. 1067/15 din 20.01.2016, Verlan Fadei a fost contactat telefonic de către contabilă – șef a ÎM Regia „Autosalubritate” pe nume (...) care a comunicat că în oferta de participare depusă de către „Comerț – Gaz” SRL există o greșală privind cantitatea ofertată. Astfel, a doua zi după ce a fost contactat de către contabilă, Verlan Fadei s-a prezentat la sediul ÎM Regia „Autosalubritate” unde contabilă-șef a întreprinderii ÎM Regia „Autosalubritate” în baza informației din oferta de participare a întreprinderii „Comerț – Gaz” SRL a perfectat la calculatorul ei altă ofertă de participare cu înlăturarea greșelii existente.

Aceasta a solicitat de la Verlan Fadei aplicarea semnăturii și ștampilei pe oferta de participare rectificată. A doua zi Verlan Fadei a fost contactat telefonic de către reprezentantul ÎM Regia „Autosalubritate” pe nume Victor și a comunicat că oferta întreprinderii „Comerț – Gaz” SRL a fost desemnată câștigătoare la licitație. Verlan Fadei

a declarat că în perioada când s-a desfășurat licitația, acesta activa prin cumul în funcția de inginer la întreprinderea „Dominic” SRL.

Este de menționat faptul, că în perioada 05.02.2015 – 29.01.2016, întreprinderea „Dominic” SRL nu avea eliberată licență de activitate pentru importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Ținând cont că, Î.M. Regia „Autosalubritate” a organizat și desfășurat licitația publică privind achiziționarea unei cantități de 350 tone de gaz lichefiat, se constată că întreprinderea „Dominic” SRL din start a participat la respectiva licitație fără a avea licență de activitate pentru importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat.

La 10.07.2017 a fost interviuată doamna (...), contabil –șef al Î.M. Regia „Autosalubritate” care a relatat că îl cunoaște pe directorul întreprinderii „Comerț – Gaz” SRL - Verlan Fadei deoarece autoritatea contractantă a achiziționat gaz lichefiat de o perioadă îndelungată de la întreprinderea acestuia.

Cu referire la licitația nr. 1067/15 din 20.01.2016 (...) a comunicat că operatorii economici depun ofertele de participare la secretară. În atribuțiile ei ca membru grupului de achiziție intră deschiderea plicurilor cu ofertele de participare, verificarea dacă sunt actele necesare atașate, dacă nu sunt careva greșeli în ofertele de participare și dacă cantitatea propusă corespunde cu cantitatea solicitată. (...) a relatat că nu își amintește în ce mod au depus operatorii economici oferte de participare - tapate la calculator sau în mod olograf. Își amintește faptul, că Verlan Fadei a fost chemat la sediul Î.M. Regia „Autosalubritate” pentru a concretiza și a modifica greșeala depistată în oferta de participare depusă de „Comerț – Gaz” SRL. În același context aceasta a zis că nu își amintește cine l-a contactat și l-a chemat la sediul autorității pe directorul întreprinderii „Comerț –Gaz” SRL și nici nu cunoaște cine i-a perfectat altă ofertă de participare. Fiind solicitate informații suplimentare despre împrejurările de depunere a ofertelor și modificărilor relatate anterior, doamna (...) nu a oferit careva date.

La 04.07.2017, prin scrisorile nr. DA – 06/164-1559 și nr. DA – 06/162-1558 au fost invitați la interviu administratorul întreprinderii „Dominic” SRL, Vladimir Frenc și administratorul întreprinderii „Comerț – Gaz” SRL. Astfel, administratorul întreprinderii „Dominic” SRL nu s-a prezentat la ora și data indicată în scrisoare și nici nu a comunicat motivul neprezentării, iar administratorul întreprinderii „Comerț – Gaz” SRL, Verlan Fadei, a telefonat și a comunicat că în explicația depusă de dumnealui la data de 30.05.2017 a relatat toate informațiile relevante cazului dat și informații suplimentare nu are de adăugat.

În conformitate cu prevederile art. 59 alin (2) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și în vederea garantării pe deplin a drepturilor la apărare ale părților în cauză prin acordarea dreptului de a-și exprima punctul de vedere cu privire la concluziile și propunerile din raportul de investigație, la 17.07.2017, Consiliul Concurenței a remis părților în cauză raportul asupra investigației inițiate prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.05.2017 pentru prezentarea de obiecții și propuneri pe baza acestuia. Atît „Comerț – Gaz” SRL cât și „Dominic” SRL nu au prezentat careva obiecții pe marginea raportului de investigație.

La 21.09.2017 la sediul Consiliului Concurenței au fost invitați reprezentanții companiilor „Dominic” SRL și „Comerț-Gaz” SRL pentru desfășurarea audierilor pe marginea cazului dat. La audieri s-a prezentat doar administratorul întreprinderii „Comerț-Gaz” SRL - Verlan Fadei. Reprezentanții întreprinderii „Dominic” SRL nu s-au prezentat

și nici nu au comunicat motivul neprezentării. Se menționează că, în cadrul audierii administratorul întreprinderii „Comerț-Gaz” SRL a relatat că este de acord cu cele menționate în raportul de investigații și nu are careva obiecții pe marginea acestuia.

VI. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii Concurenței 183 din 11.07.2012 (raportarea constatărilor la normele Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012).

Analizând constatările expuse în capitolul III referitoare la participarea întreprinderilor „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL la licitația nr. 1067/15 din 20.02.2016 privind achiziționarea gazului propan – butan de către Î.M. Regia „Autosalubritate”, se rețin următoarele:

- ofertele de participare ale întreprinderilor „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL în vederea participării acestora la licitația nr. 1067/15 din 20.01.2015 organizată de ÎM Regia „Autosalubritate” au fost întocmite, semnate și prezentate de una și aceeași persoană - Verlan Fadei – administrator al „Comerț Gaz” SRL;
- la momentul desfășurării licitației nr. 1067/15 din 20.01.2016, întreprinderea „Dominic” SRL nu avea eliberată licență de activitate pentru importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- întreprinderile „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL sunt independente în sensul Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012;
- în cadrul audierilor desfășurate, administratorul întreprinderii „Comerț-Gaz” SRL a relatat că este de acord cu cele menționate în raportul de investigații și nu are careva obiecții pe marginea acestuia.

În acest sens, se menționează că, potrivit art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, trucare a ofertelor reprezintă realizarea, prin intermediul licitațiilor sau altor forme de concurs de oferte, a acordurilor anticoncurențiale ale întreprinderilor concurente referitoare la prețuri, la împărțirea piețelor, la sursele de aprovizionare sau la calitatea produselor. Cu luarea în considerație a informațiilor expuse mai sus, în special al declarațiilor administratorului „Comerț – Gaz” SRL Verlan Fadei depuse în cadrul inspecției efectuate la 30.05.2017, lipsei licenței de activitate a „Dominic” SRL, similitudinilor din ofertele depuse de către „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL se conchide că întreprinderile „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL au realizat o înțelegere anticoncurențială în cadrul procedurii nr. 1067/15 din 20.01.2016 și au mimat concurența participând cu oferte trucate.

Cu luarea în considerare a celor expuse mai sus se concluzionează că acțiunile manifestate de către întreprinderile „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL prin participarea cu oferte trucate la licitația nr. 1067/15 din 20.01.2016, organizată și desfășurată de către Î.M. Regia „Autosalubritate”, întrunesc condițiile încălcării prevederilor art. 5 alin. (3), lit. d) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 prin participarea cu oferte trucate.

Se reiterează că, art. 5 alin (1) și alin. (3) lit. d) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 prevede expres că sunt interzise orice acorduri anticoncurențiale îndreptate spre participarea cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte.

Totodată, conform art. 7 din Legea numită supra constituie un cartel dur acordul anticoncurențial orizontal care are ca obiect participarea cu oferte trucate la licitații sau la alte forme de concurs de oferte. Drept urmare, cu luarea în considerație a faptelor constatate și a probelor atașate la dosarul cauzei se susține, că acțiunile întreprinderilor „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL constituie un acord anticoncurențial orizontal de tip cartel dur în cadrul procedurii nr. 1067/15 din 20.01.2016.

Întrucât participarea cu oferte trucate reprezintă o restricționare gravă a concurenței prin obiect și cade sub incidența prevederilor art. 5 alin. (3) lit. d) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, nu este nevoie de a se demonstra efectele acestora pe piața în cauză.

Potrivit art. 72 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale se determină în funcție de gravitatea și durata faptei.

Astfel, se menționează că, în cazul de față în conformitate cu art. 72 alin. (3) lit. c) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, fapta întreprinderilor „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL se încadrează la încălcările de gravitate mare pentru care nivelul de bază al amenzii se stabilește în cuantum de la **2 %** până la **4 %** din cifra totală de afaceri din anul anterior sancționării. Cu luarea în considerație a celor menționate mai-sus, în cazul de față s-a reținut nivelul minim de (...) % din cifra totală de afaceri realizată în anul 2016 pentru întreprinderile „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL.

Referitor la durata faptei se reține că procedura de achiziții nr. 1067/15 a fost publicată în Buletinul Achizițiilor Publice nr. 95 din 10.12.2015 și a avut loc la 20.01.2016. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (5) lit. a) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012 se constată că acordul anticoncurențial dintre „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL constituie o faptă de scurtă durată (mai puțin de un an), urmând a fi aplicat **factor 1**.

Nivelul de bază al amenzii, în conformitate cu art. 69 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, se stabilește din cifra totală de afaceri înregistrată în anul 2016 de către „Dominic” SRL – (...) lei și „Comerț – Gaz” SRL – (...) lei în funcție de gravitate înmulțit cu 1, factorul aferent încălcării de scurtă durată.

Potrivit art. 67 alin. (2) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 stabilirea cuantumului amenzii se face prin determinarea nivelului de bază al acesteia, care se va majora în cazul existenței circumstanțelor agravante și se va reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante cu un procent cuprins între 5% și 10% din cuantumul nivelului de bază stabilit. Astfel, ținând cont de prevederile art. 73 alin. (3) și (4) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, urmează a fi reținute drept circumstanță atenuantă pentru „Comerț - Gaz” SRL faptul că, pe durata investigației, întreprinderea „Comerț - Gaz” SRL în persoana lui Verlan Fadei a colaborat efectiv cu Consiliul Concurenței în afara domeniului de aplicare a politicii de clemență și dincolo de obligația sa legală de a coopera. Astfel, se menționează în acest sens, că „Comerț – Gaz” SRL a furnizat informațiile solicitate cu oferirea detaliilor acordului anticoncurențial necesare derulării investigării cazului – fapt ce întrunește condițiile prevăzute de art. 73 alin. (3) lit. c) din Legea concurenței, fiind aplicată o reducere de (...) % din nivelul de bază determinat.

Potrivit art. 36 alin. (5) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la bugetul de stat, în condițiile legii și urmează a fi transferate la conturile menționate în tabelul nr. 1. În conformitate cu art. 43 alin. (2) din Codul de executare nr. 443-XV din

24.12.2004, în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, calitatea de creditor este exercitată de către Ministerul Finanțelor.

Tabelul nr.1

Rechizitele bancare ale creditorului

Denumirea întreprinderii	Contul IBAN	Beneficiar	Prestatorul beneficiar
„Dominic” SRL	MD44TRGAAA14349101100000	Ministerul Finanțelor, codul fiscal: 1006601000037	Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat; destinația plății /A 102/.
„Comerț – Gaz” SRL			

În conformitate cu art.11 și art.14 din Codul de executare nr. 443 din 24.12.2004, decizia Consiliul Concurenței privind aplicarea sancțiunilor pecuniare trebuie să conțină denumirea debitorului, codul fiscal, sediul lor, datele bancare de identificare (conform tabelului nr. 2).

Tabelul 2

Datele debitorilor

Nr.	Denumirea debitorului, codul fiscal, sediul	Denumirea băncii, cod IBAN
1	„Dominic” SRL – mun. Chișinău, bd. Cuza-Vodă 38/1 of. 13, MD – 2072	(...)
2	„Comerț – Gaz” SRL – mun. Chișinău, str. Burebista 118, MD – 2062	(...)

Reieșind din constatările expuse, în temeiul art. 39 lit. f), art. 41 alin. (1) lit. h), art.71 lit. a) și art. 72 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2014, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. 3 lit. d) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012 prin participarea cu oferte trucate la licitația publică nr. 1067/15 din 20.01.2016 de către întreprinderile „Dominic” SRL și „Comerț – Gaz” SRL.
2. A aplica întreprinderii „Dominic Gaz” SRL (IDNO – 1002600005565), o amendă în mărime de 2 571 671 lei 00 bani, reprezentând – (...) % din cifra de afaceri realizată în anul 2016, cu aplicarea factorului 1.
3. A aplica întreprinderii „Comerț Gaz” SRL (IDNO – 1004600040155), o amendă în mărime de 998 343,63 lei, reprezentând (...) % din cifra de afaceri realizată în anul 2016, cu aplicarea factorului 1.
4. Sumele prevăzute la pct. 2 și 3 se vor achita la bugetul de stat timp de 60 de zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, cu mențiunea: „amendă aplicată de Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012. O copie a actului care confirmă plata va fi transmisă Consiliului Concurenței.
5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE